

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

Autoritate publică autonomă

București, ROMÂNIA

Bd. Libertății nr.14, sector 5, cod 050706

Fax: (004)021-305.53.54 Tel./fax: (004)021-305.53.56

www.cna.ro

e-mail : cna@cna.ro

Decizia nr. 90/28.01.2016

privind sancționarea cu somație publică a S.C. REALITATEA MEDIA S.A.

București, Șos. București-Ploiești nr. 172-176,

corp A, et. 3, cam. 5, sector 1 C.U.I. 14080700

Fax: 0372124822

- pentru postul de televiziune REALITATEA TV

Întrunit în ședință publică în ziua de 28 ianuarie 2016, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat raportul întocmit de Direcția Monitorizare, ca urmare a înregistrării sesizării nr. 7671/24.08.2015 cu privire la edițiile emisiunii « Jocuri de putere » difuzate de postul REALITATEA TV în zilele de 27.07.2015, 28.07.2015, 30.07.2015, 04.08.2015, 05.08.2015, 06.08.2015, 11.08.2015, 14.08.2015, precum și la emisiunea “Realitatea de la 11.00” difuzată în data de 18.08.2015.

Postul de televiziune REALITATEA TV aparține S.C. REALITATEA MEDIA S.A. (licența audiovizuală nr. S-TV 30.8/27.03.2001 și decizia de autorizare nr. 447.2-2/25.10.2011).

În urma dezbaterilor, membrii Consiliului au constatat că, în edițiile emisiunii „Jocuri de putere” din perioada menționată, radiodifuzorul a încălcat prevederile art. 40 alin. (3) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare (Codul audiovizualului), potrivit cărora:

„Moderatorii, prezentatorii și realizatorii programelor au obligația să nu folosească și să nu permită invitaților să folosească un limbaj injurios sau să instige la violență.”

Cităm din raportul de monitorizare câteva fragmente din emisiunile în care se regăsesc expresii cu caracter injurios folosite de moderator:

“- În data de 28.07.2015 este difuzată pe postul Realitatea TV, de la ora 21.00, emisiunea de dezbateri „Jocuri de Putere”, moderată de Rareș Bogdan.

Invitați: în prima parte a emisiunii- Alexandru Nazare, fost ministru al Transporturilor, Nicolae Noica, fost ministru al Lucrărilor Publice, Augustin Hagiu, consultant în transporturi; în a doua parte: George Grigoriu, realizator “Realitatea Spirituală”, Dan Ciachir, publicist și scriitor, Corneliu Vlad, gazetar, Ștefan Popescu, jurnalist.

Teme: starea drumurilor din România, de ce sunt atât de puține autostrăzi; proiectul construirii unei moschei - ce perspective are acest proiect.

Titluri afișate pe ecran (în prima parte): AFACEREA “AUTOSTRADA”, CÂT PIERDE ROMÂNIA DIN CAUZA UNOR **TÂMPIȚI** (mai târziu s-a afișat pe ecran în loc de TÂMPIȚI-INCOMPETENȚI), DE CE A DISPĂRUT PITEȘTI-SIBIU, 1800 DE KM AUTOSTRĂZI PE HÂRTIE, ADEVĂRUL DESPRE AFACEREA “AUTOSTRADA”, DE CE AR TREBUI CONSOLIDAT CORIDORUL IV, NAZARE: O JUMĂTATE DE DEAL STĂ SĂ CADĂ PE AUTOSTRADĂ, PROBLEMELE SUNT LA KM 277 PE ORĂȘTIE-SIBIU, DE CE S-A SURPAT ORĂȘTIE-SIBIU, APROAPE UN MILIARD DE LEI TĂIAȚI DE PONTA LA DRUMURI.

...
În deschiderea emisiunii, moderatorul se referă la temele care urmează a fi discutate:

Ora 21.00

Rareș Bogdan (rep. 01.00) - Ce înseamnă acest lucru, de ce era interesat Victor Ponta de acest lucru, pentru că sigur, suniți, šiți, musulmani, au căzut într-un război în care nu aveau nicio vină săracii oameni. Nici măcar statul turc nu avea nicio vină. **Singura vină e omul cu bărbiță. Domnule, dar chiar nu-i spune nimeni, nu aveți nici un consultant să-i spuneți domnului Ponta că arată ca un păcălici cu chestia aia...dacă ar avea un păr așa frumos, uite, o barbă, eu dacă îmi las barbă am o barbă sănătoasă. El are niște firifoare, le se zice într-un fel dar nu pot să zic, tuleie, ca să nu le spun cu f, dar arată urât – mărar, are un mărar pe...domle dacă ar avea o mustață, deasă, groasă, o barbă sănătoasă, dar cu tuleiele alea, cu mărarul acela, n-arată omul nicicum săracul, e Păcălici la Palatul Victoria. “**

....

Ora 22.00

Rep. 04:46 Rareș Bogdan:

.... Domnule, dar eu întreb așa, firmele astea au fost în consorțiu în general cu Imprigelo, Tirrena Scavi, cu Max Bogl, cu Astaldi, cu Pizzaroti, **Astaldi aia e condusă de un escroc, un pitic escroc, deci Astaldi, Strabah, cei care dau publicitatea cu comanda domnului Ponta și domnului Dragnea către televiziunile de casă, Lena Construction, FCC, domnule da ăștia toți, ...”**

- **“În data de 05.08.2015** a fost difuzată pe postul Realitatea TV, de la ora 21.00, emisiunea de dezbateri „Jocuri de Putere”, moderată de Rareș Bogdan.

În deschiderea emisiunii, după un montaj de imagini pe fond muzical, este scris pe ecran pe fond negru- GRUP INFRAȚIONAL ORGANIZAT.

Invitați: în prima parte a emisiunii - Mihai Alexandru Crăciun, blogger, Cătălin Drulă, Asociația Pro-Infrastructura (tel), a doua parte a emisiunii: Ovidiu

Nahoi, Oana Stănciulescu, Vlad Nistor (tel), Alexandru Florian (tel), Michael Shafir (tel), Mihai Rusu (tel), Adrian Niculescu, Ioan Roșca

Teme: infrastructura din România- disfuncționalitățile în ceea ce privește construirea drumurilor; legea împotriva extremismului.

.....

După ora 22.00, în deschiderea celei de-a doua părți a emisiunii, moderatorul **Rareș Bogdan se referă la o eventuală demisie a premierului Victor Ponta, spunând printre altele:**

Rep. 00:30

Rareș Bogdan: **Vedeți ce civilizat sunt cu domnia sa? Deja când e căzut, eu care de vreo doi ani spun că e un hoț și un tâlhar și un nenorocit, care a călcat în picioare credința a cinci milioane de oameni care au crezut, credința că tinerii pot schimba România, credința că oamenii inteligenți și citiți și umblați în lume pot fi altfel decât cei necivilizați și fără școală, credința că cei educați de sistem pot să reprezinte o soluție pentru România a fost anulată de către domnul Ponta. ...**

- **“În data de 14.08.2015** a fost difuzată pe postul Realitatea TV, de la ora 21.00, emisiunea de dezbateri „Jocuri de Putere”, moderată de Rareș Bogdan. Invitați: prima parte - Mihaela Olaru, avocat, Alex Cumpănașu, jurnalist; Iulian Fota, Ștefan Popescu, profesor SNSPA, Radu Magdin, analist, Dan Cărbunaru, jurnalist, Cătălin Predoiu.

Rep. 00:52

Rareș Bogdan: (...) Deci, ca să fie lucrurile clare, domnule Narcis Neaga, mă voi duce personal alături de acești doi oameni și voi face plângere la DNA, voi lua datele pe care oamenii aceștia le-au adus în emisiune, pentru că de data asta m-ați enervat rău de tot. Sunteți un escroc care vă acoperiți după mizerii. **Sunteți un escroc care vă acoperiți după mizerii. Mergeți la CNA, mergeți unde vreți dumneavoastră, sunteți un escroc care beneficiați de puterea pe care o aveți și pe care v-o dă Ponta care vă susține în funcție, pentru că furați pentru familia lui direct, pentru Ilie Sârbu, și amenințați oameni care au spus adevărul.”**

În urma monitorizării edițiilor emisiunii “Jocuri de putere”, difuzate în zilele de 27.07.2015, 28.07.2015, 30.07.2015, 04.08.2015, 05.08.2015, 06.08.2015, 11.08.2015 și 14.08.2015, din care am citat mai sus exemplele relevante, în raportul întocmit de direcția de specialitate din cadrul CNA s-au formulat următoarele Concluzii – cităm:

“În emisiunile de dezbateri “Jocuri de putere” din zilele de 27-28 și 30 iulie, precum și în 4-5 și 11 august 2015, dar și în emisiunea informativă “Realitatea de la ora 11.00” din data de 18.08.2015, s-a discutat despre nereguli în funcționarea CNADNR (Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România) și, de asemenea, s-au făcut afirmații potrivit cărora CNADNR este un loc unde se comit ilegalități și se ia șpagă.

În emisiunea din data de 14 august 2015, moderatorul Rareș Bogdan s-a adresat directorului CNADNR, în urma unui mesaj primit de la un angajat CNADNR, care fusese invitat în prealabil la emisiunea “Jocuri de Putere”.

Pentru a dezbate acest subiect, pe parcursul mai multor zile, moderatorul a avut drept invitați foști miniștri ai Transporturilor, specialiști în Transporturi, bloggeri, dar și angajați ai CNADNR, jurnaliști de investigații.

Titluri aflate pe ecran, exemple: AFACEREA “AUTOSTRADA”, CÂT PIERDE ROMÂNIA DIN CAUZA UNOR TÂMPIȚI (mai târziu s-a afișat pe ecran în loc de TÂMPIȚI-INCOMPETENȚI), GRUP INFRAȚIONAL ORGANIZAT, SÂRBU-ȘAPTEFRĂȚI-NEAGA, GRUP INFRAȚIONAL ORGANIZAT, CLANUL SICILIENILOR DE LA CNADNR etc.

Discuțiile au luat în considerare atât construirea defectuoasă a drumurilor vitale pentru România (de ex. autostrada Sibiu-Orăștie), cât și situația din interiorul companiei, relația dintre firmele românești de construcții și cele străine, anumite relații care ar exista între membri ai Guvernului și conducerea CNADNR, salarii exorbitante ale directorilor Companiei, excursii luxoase pe care și le-ar permite aceștia, șpagă.

(...)

Persoana vizată în primul rând în cadrul acestor emisiuni este Narcis Neaga, director CNADNR. Moderatorul spune că: a trimis o adresă CNADNR prin care cerea să i se trimită o situație cu activitatea acestei companii, la care nu i s-a răspuns; moderatorul afirmă în repetate rânduri (în emisiunea din data de 11.08) că Narcis Neaga poate interveni oricând în emisiune pentru a-și spune punctul de vedere.

Moderatorul îl citează pe unul dintre cei vizați de discuțiile din emisiuni, Mihai Șaptefrăți, care s-ar fi declarat deranjat că pe ecran ar fi fost pus titlul GRUP INFRAȚIONAL ORGANIZAT (emisiunea din data de 5.08.2015). Rareș Bogdan afirmă că se va ocupa și va afla mai multe informații despre acesta.

De asemenea, Rareș Bogdan se referă în termeni jignitori, la Luca Canino, managerul Astaldi, pe care îl numește “pitic escroc”, dar și la Victor Ponta, premierul României, pe care îl cataloghează ca fiind “hoț”, „tâlhar”, „nenorocit”, “Păcălici la Palatul Victoria”.

De asemenea, în emisiunea din data de 14 august, Rareș Bogdan se adresează lui Narcis Neaga, utilizând termeni ca “escroc”, „nenorocit”. “

Având în vedere conținutul acestor emisiuni, membrii Consiliului au constatat că expresiile jignitoare folosite de moderatorul Rareș Bogdan au fost de natură să contravină prevederilor art. 40 alin. (3) din Codul audiovizualului.

Recunoscând dreptul la opinie al persoanei, precum și cel la alegerea modului în care aceasta găsește de cuviință să-și exprime punctul de vedere cu privire la un subiect, membrii Consiliului au constatat că folosirea în cadrul unui

program audiovizual a unor expresii jignitoare, înjositoare, de natură a afecta demnitatea umană este contrară reglementărilor legale.

Având în vedere domeniul în care își desfășoară activitatea, un moderator de emisiuni, formator de opinii, trebuie să aibă o conduită de respectare a dispozițiilor legale ce reglementează comunicarea audiovizuală și să-și exercite dreptul la liberă exprimare cu respectarea drepturilor celorlalți.

Luând în considerație aceste aspecte și ținând cont de faptul că libertatea de exprimare nu este un drept absolut, ci este limitat de obligația corelativă de a nu prejudicia drepturile altor persoane, Consiliul consideră că normele invocate anterior sunt valabile și se aplică oricărui conținut audiovizual, fără excepții și fără distincții, indiferent de genul emisiunii, ori de situația în care judecățile de valoare sau opiniile exprimate de o persoană nu sunt unele pozitive, apreciative ori convergente celor exprimate de alte persoane.

Or, atât timp cât astfel de opinii sunt transmise în spațiul public reprezentat de televiziune și sunt comunicate telespectatorilor, destinate lor, ținând cont de impactul televiziunii în general, exprimarea acestora trebuie să se supună dispozițiilor legale ce reglementează domeniul audiovizual.

Ținând cont de criteriile legale de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, membrii Consiliului au votat sancționarea radiodifuzorului S.C. REALITATEA MEDIA S.A. cu somație publică de intrare în legalitate, decizie adoptată cu respectarea condițiilor de legalitate prevăzute de art. 15 din Lege audiovizualului, cu modificările și completările ulterioare.

În temeiul prevederilor art. 144 alin. (2) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 91 alin. (1) și (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1: Radiodifuzorul S.C. REALITATEA MEDIA S.A., titular al licenței audiovizuale nr. 30.8/27.03.2001 și al deciziei de autorizare nr. 447.2-2/25.10.2011, se sancționează cu somație publică de intrare în legalitate pentru încălcarea prevederilor art. 40 alin. (3) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3. Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul are obligația de a transmite în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00-22.00, din care o dată în principală emisiune de știri, următorul text:

„Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat postul de televiziune REALITATEA TV cu somație publică, întrucât, în câteva ediții ale emisiunii „Jocuri de putere” difuzate în lunile iulie și august 2015, moderatorul a folosit expresii jignitoare și injurioase la adresa unor persoane, ceea ce contravine art. 40 din Codul audiovizualului.

Potrivit normei invocate, moderatorii, prezentatorii și realizatorii programelor au obligația să nu folosească și să nu permită invitaților să folosească un limbaj injurios sau să instige la violență.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

PREȘEDINTE,

LAURA GEORGESCU

Serviciul juridic și reglementări,

Șef serviciu, Dumitru Ciobanu